

قرنطین و فشارهای اقتصادی؛

دانشجویان و استادان دانشگاه‌های خصوصی از وضعیت نامناسب شکایت دارند

هم‌زمان با پیچیده‌تر شدن کنترل بحران کرونا در کشور، هزاران دانشجو و استاد دانشگاه‌های خصوصی وضعیت نامناسب اقتصادی را پشت سر می‌گذارند. شماری از دانشجویانی که درس‌هایشان را آغاز کرده‌اند، به دلیل فشارهای اقتصادی و پایین بودن کیفیت درسی خواستار تخفیف در فیس‌هایشان شده‌اند. از سویی هم استادان دانشگاه‌های خصوصی که به گونه حق‌الزحمه‌ای کار می‌کنند، از چندین ماه بدین سو معاش دریافت نکرده‌اند و در حال حاضر چشم به کمک‌های حکومت بسته‌اند. اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی اما خواستار پایان یافتن اشفته‌گی‌ها در درس‌های آنلاین است و تخفیف در فیس‌های دانشجویان را منوط به این شرایط می‌داند. این پیچیده‌گی‌ها در حالی ایجاد شده که وزارت تحصیلات عالی بر ادامه تلاش‌هایش برای آوردن تخفیف در فیس دانشجویان دانشگاه‌ها خصوصی تأکید دارد و برای حل این چالش، پیشنهاد لغو مالیات دانشگاه‌های خصوصی را به ارگ فرستاده است.

۳

انتقاد آگاهان صحتی از طرح فعالیت سکتور خصوصی در مبارزه با کووید-۱۹:

وزارت صحت خودش بار مبارزه با کرونا را بر دوش بکشد

۳

جهان پسا کرونا و دیپلماسی صلح دولت افغانستان

۵

ارزش‌های غیر قابل معامله در مذاکرات با طالبان

خواست مردم با خواست طالبان در جنگ و مذاکره متفاوت بوده است. تفاوت دید دولت و مردم افغانستان با طالبان و حامیان‌شان روشن و واضح است. مردم خواستار کشور، جامعه و نظام دموکراتیک اند که در آن دموکراسی، آزادی بیان و برابری همه‌ی شهروندان مدنظر است. هم‌چنان شهروندان متعهد و پابند به اعلامیه جهانی حقوق بشر و عدالت اجتماعی و ملی می‌باشند.

۴

دفع حمله طالبان بر ولسوالی جلریز؛ سه پولیس کشته شدند

۸ صبح، کابل: گروه طالبان شب گذشته بر ولسوالی جلریز ولایت میدان وردک حمله کرده است. مهدی راسخ، نماینده مردم میدان وردک در مجلس نماینده‌گان، می‌گوید که این حمله عقب زده شده است.

آقای راسخ روز دوشنبه، بیست‌وششم جوزا، به روزنامه ۸ صبح گفت که گروه طالبان شب گذشته به ولسوالی جلریز حمله کردند که در نتیجه آن سه پولیس کشته و دو پولیس دیگر زخمی شده‌اند.

او گفت که اکنون جنگ جریان ندارد و حمله طالبان بر این ولسوالی عقب زده شده است. آقای راسخ گفت گروه طالبان در منطقه خرولند در مربوطات جلریز تجمع کرده است. مهدی راسخ هشدار داد، در صورتی که علیه تجمع طالبان اقدام نشود، ممکن است گروه طالبان دوباره بر ولسوالی جلریز حمله کنند و این ولسوالی را سقوط دهند.

ولسوالی جلریز در حدود ۶۰ کیلومتری کابل پایتخت قرار دارد. شاهراه کابل - بامیان از این ولسوالی می‌گذرد. باشنده‌گان مناطق مرکزی همواره از گروگان‌گیری و کشتار مسافران مسیر این شاهراه در مربوطات جلریز شکایت دارند.

کارایی در جریان کووید-۱۹ و پس از آن؛ فرصت‌ها و چالش‌ها

افغانستان، کشوری با ۳۲.۹ میلیون نفوس که بیش‌تر از پنجاه درصد آن زیر خط فقر زنده‌گی می‌کنند، سرزمینی است که مردم آن از مشکلاتی چون بی‌کاری، ناامنی، عدم دسترسی به امکانات صحتی، سطح پایین سواد، محدودیت در دسترسی به تعلیمات/تحصیلات و دیگر موارد رنج می‌برند.

۶

وزارت صلح از شروع مذاکرات مستقیم بین دولت و طالبان تا چند روز دیگر خبر داد

۸ صبح، کابل: وزارت دولت در امور صلح می‌گوید که قرار است تا چند روز دیگر مذاکرات مستقیم بین هیأت مذاکره‌کننده دولت و طالبان آغاز شود. ناجیه انوری، سخنگوی وزارت دولت در امور صلح، روز دوشنبه، بیست‌وششم جوزا، در صحبت با روزنامه ۸ صبح گفت که پس از تلاش‌های نهادهای صلح افغانستان، قرار است در روزهای آینده براساس توافقاتی که صورت گرفته است، مذاکرات مستقیم میان دولت و طالبان آغاز شود.

خانم انوری در مورد زمان دقیق شروع مذاکرات جزئیات نداد و افزود که هنوز زمان آن نهایی نیست، اما توافق شده است که در ظرف چند روز آینده مذاکرات شروع شود.

او هم‌چنان گفت که چندین گزینه برای محل برگزاری مذاکرات وجود دارد، اما ممکن است «آغاز مذاکرات و شروع آن در قطر باشد».

سخنگوی وزارت دولت در امور صلح گفت که هیأت مذاکره‌کننده افغانستان برای شروع مذاکرات آماده‌گی کامل دارد.

پیش‌تر گفته شده بود که هیأت مذاکره‌کننده دولت قرار است مدتی برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا قرنطین شود، اما ناجیه انوری افزود که این هیأت تدابیر صحتی را پیش از پیش در نظر گرفته بود تا مذاکرات را متأثر نماند.

او قرنطین هیأت مذاکره‌کننده را منتفی عنوان کرد.

حنیف اتمر هفته‌ی آینده در راس یک هیأت بلندپایه دولتی به ایران می‌رود

دولت افغانستان در مجموع ۴۶ نفر از کارجویان افغان به رودخانه‌ی هری‌رود انداخته شده‌اند. از این میان، ۱۷ نفر ناپدید شده، ۱۲ نفر غرق شده و ۱۷ نفر دیگر نجات یافته‌اند.

هم‌چنان حادثه دوم در چهاردهم جوزا، در یزد ایران رخ داد. یک موتر حامل مهاجران افغانستان گفته شده است که در پی شلیک پولیس ایران آتش گرفته و در آن سه مهاجر کشته و شماری نیز زخمی شده‌اند.

به دنبال حادثه یزد ایران، شماری از شهروندان کشور در برابر نماینده‌گی‌های سیاسی ایران در برخی از شهرها دست به تظاهرات زدند و ورودی برخی از نماینده‌گی‌های ایران در افغانستان را با رنگ سرخ رنگین کردند.

وزارت خارجه ایران این تظاهرات را تعرض به سفارتش خواند و در اعتراض به آن عبدالغفور لیوال، سفیر افغانستان در تهران را احضار کرد. ایران گفته است که «عده‌ای قلیل» در پی تحرکات «عده‌ای مددود» از جریانات خاص سیاسی دارای سابقه «ضدیت با جمهوری اسلامی ایران» و حسن هم‌جواری میان دو کشور، مرتکب برخی اقدامات اهانت‌آمیز و تعرض به سفارت جمهوری اسلامی ایران و سایر نمایندگی‌های این کشور شده است.

وزارت خارجه افغانستان اما گفته است که این تظاهرات مسالمت‌آمیز و حق قانونی و شهروندان افغانستان بوده است.

۸ صبح، کابل: قرار است محمدحنیف اتمر، سرپرست وزارت امور خارجه هفته‌ی آینده به هدف بحث روی مسایل مرتبط به مهاجران افغانستان به ایران سفر کند.

این مطلب را محمدشرف غنی، رییس‌جمهور، روز دوشنبه، بیست‌وششم جوزا، در نشست کابینه مطرح کرده و گفته است آقای اتمر به ایران می‌رود تا روی «موضوعات کلیدی» مهاجران با مقام‌های ایرانی گفت‌وگو کند.

طبق اعلام ارگ ریاست جمهوری، آقای غنی در نشست کابینه به موضوعات مربوط به مهاجران افغانستان در ایران پرداخته است و از اقدامات وزارت امور خارجه و معین پناهنده‌گان وزارت امور مهاجرین و عودت‌کننده‌گان در مورد حادثه دانه ذوالفقار و رویداد آتش‌سوزی موتر حامل مهاجران افغان در یزد ایران، ستایش کرده است.

سرپرست وزارت خارجه در حالی قرار است به ایران برود که در جریان دو ماه اخیر دو حادثه که نیروهای نظامی ایران در آن دخیل گفته شده‌اند، از مهاجران افغانستان قربانی گرفته و روابط دو کشور را زیر تأثیر قرار داده است.

حادثه نخست در دوازدهم ثور سال جاری در مرز میان دو کشور رخ داد. شماری از مهاجران افغانستان که قرار بود به ایران بروند، براساس گزارش‌ها، از سوی مرزبانان ایران مجبور به پریدن به رودخانه هری‌رود شده‌اند. در این حادثه طبق یافته‌های

دو پیرمرد ۹۰ ساله در هرات، کرونا را شکست دادند

چند روزی می‌شود که شمار مرگ‌ومیر بیماران کرونا، در هرات افزایش یافته و شبکه‌های اجتماعی پر شده از پیام‌های تسلیت و عکس فوتی‌ها، اما هم‌زمان خبرهای خوش و امیدوارکننده‌ای هم در شبکه‌های اجتماعی نشر می‌شود. به تازه‌گی دو مرد کهن‌سال، (۹۰ ساله) در هرات...

۷

انتقاد آگاهان صحت از طرح فعالیت سکتور خصوصی در مبارزه با کووید-۱۹: وزارت صحت خودش بار مبارزه با کرونا را بر دوش بکشد

به دلیل مشکلات اقتصادی و ظرفیت نیروی انسانی، نتوانسته بحران کرونا را در کشور کنترل کند. او می‌افزاید که بارها در مورد کمبود مواد لازم برای تشخیص و درمان کرونا در کشور گزارش نشر شده و همین قضیه نشان می‌دهد که وزارت صحت عامه دست به گریبان مشکلاتی شده که توان بیرون رفت از آن به تنهایی متصور نیست.

وی در مورد کمک‌های جامعه جهانی به افغانستان در راستای مبارزه با کرونا هم می‌گوید که اماواگرهای دولتی زیادی وجود دارد. به گفته وی، روندهای دست و پاگیر دولتی و کاغذپرانی‌های سازمان‌های جهانی سبب شده که هنوز دولت نتواند به طور کامل تمام مبلغ کمک شده را به دست بیاورد. او می‌گوید که حتا پس از دریافت بسته‌های کمکی بانک جهانی، باز هم طی مراحل دولتی در کشور زمان‌گیر است و این مبلغ در زمان مشخص نمی‌تواند مصرف شود.

گفتنی است که بر اساس آخرین گزارش وزارت صحت عامه، بانک جهانی در تازه‌ترین اقدام، پرداخت ۱۰۴ میلیون دالر امریکایی را برای چهار سال آینده جهت مبارزه با بیماری کرونا به افغانستان وعده کرده است. بنا بر گزارش وزارت صحت، ۵۱ میلیون دالر از کل این مبلغ برای مبارزه با بیماری کرونا در سال جاری مدنظر گرفته شده که از این مبلغ، ۲۱ میلیون دالر آن از طریق مؤسسات ارائه خدمات صحتی در مراکز درمانی به مصرف می‌رسد. وزارت صحت هم‌چنین گفته که بانک انکشاف آسیایی هم ۴۰ میلیون دالر امریکایی را به وزارت صحت وعده کرده است.

پیش از این گزارش شده بود که دولت هم در روزهای اخیر مبلغ ۱۵ میلیون دالر امریکایی را برای خرید تجهیزات، دارو و امکانات مورد نیاز برای مبارزه با بیماری کرونا مدنظر گرفته است.

این در حالی است که تا کنون، بیش‌تر از ۲۲ هزار مورد مثبت ویروس کرونا در کشور شناسایی شده که از این میان، ۴۷۸ نفر جان باخته‌اند و بیش از ۳۴۰۰ نفر دیگر بهبود یافته‌اند.

تشخیص و درمان بیماران کرونایی نیست.

انتقاد متخصصان از طرح وزارت صحت

طرح اهدای جواز به مراکز درمانی خصوصی برای مبارزه و تشخیص کرونا از سوی فیروزالدین فیروز، وزیر پیشین صحت عامه با مخالفت همراه بود. آگاهان امور هم با دیده شک و تردید به این طرح نگاه می‌کنند. محمدناصر حبیب، رییس شفاخانه حوزه‌های هرات به این باور است که هنوز اطمینان وجود ندارد که سکتور خصوصی بتواند شرایط معیاری را برای تشخیص و درمان کووید-۱۹ فراهم کند.

او به این باور است که ویروس کرونا حالا به بحران ملی تبدیل شده و دولت باید این «بار را از زمین بردارد». به گفته آقای حبیب، عموم ساکنان کشور توان‌مندی اقتصادی لازم را برای درمان کرونا ندارند. او تاکید می‌کند که مراکز درمانی خصوصی هم هنوز نتوانسته‌اند دستگاه تشخیص کرونا را خریداری کنند و راه زیادی برای تامین اعتماد دولتی و مردمی در مورد تشخیص کرونا توسط مراکز درمانی خصوصی وجود دارد.

آقای حبیب تصریح می‌کند که وزارت صحت عامه

کرونا را داشتند. در همین حال شفیق‌الله شهیم، معین مالی و اداری وزارت صحت عامه دیروز در نشست خبری در مرکز رسانه‌های حکومت از جزئیات این طرح به رسانه‌ها سخن زد. او گفت که اجازه فعالیت شفاخانه‌ها و کلینیک‌های خصوصی برای تشخیص بیماری کرونا و درمان آن شرایطی دارد و همه مراکز درمانی خصوصی باید به آن پای بند باشند.

او می‌گوید که برخی رهنمودها و طرزالعمل‌ها برای واجد شرایط بودن آزمایشگاه و شفاخانه و روند تشخیص و آزمایش نمونه‌های افراد مشکوک به مراکز درمانی خصوصی داده می‌شود. او می‌افزاید که پس از بررسی تمام موارد مورد نیاز وزارت صحت عامه، تیم‌های فنی و نظارتی با ارائه شرایط ویژه اجازه فعالیت به مراکز درمانی خصوصی را می‌دهند.

وی افزود که شفاخانه‌های دولتی آماده خدمات‌رسانی به بیمارانی است که قدرت پرداخت هزینه‌های تشخیص و درمان بیماری کووید-۱۹ را در مراکز درمانی خصوصی ندارند. او تصریح می‌کند که واگذاری برخی مسوولیت‌ها با شرایط ویژه به مراکز درمانی خصوصی به معنای «شانه خالی کردن» دولت از

وزارت صحت عامه در حالی از طرح دخیل کردن سکتور خصوصی در تشخیص و مبارزه با بیماری کووید-۱۹ خبر می‌دهد که پیش از این، هیأت رهبری پیشین وزارت صحت با آن مخالفت کرده بود. متخصصان امور پزشکی هم با انتقاد از این طرح، سکتور صحتی خصوصی را در امر تشخیص بیماری کووید-۱۹ ناتوان می‌دانند. در پاسخ، وزارت صحت به این نظر است که اهدای جواز فعالیت به سکتور خصوصی صحتی در تشخیص و درمان بیماری کووید-۱۹ برخی شرایط ویژه دارد و مراکز درمانی خصوصی زمانی می‌توانند امر فعالیت در این رابطه را به دست آورند که شرایط را بتوانند تامین کنند.

شرایط ویژه برای مراکز درمانی خصوصی

وزارت صحت عامه در یکی از تصمیم‌های اخیرش اعلان کرد که شفاخانه‌های خصوصی می‌توانند در راستای تشخیص و درمان افراد مبتلا به ویروس کرونا، کار کنند. احمدجواد عثمانی، سرپرست وزارت صحت و نامزدوزیر این وزارت می‌گوید که سکتور خصوصی، اجازه استفاده از روش آزمایش سریع تشخیص ویروس کرونا را ندارد و می‌تواند تجهیزات لابراتواری را برای تشخیص این ویروس، تدارک ببیند. آقای عثمانی با ابراز این مطلب گفته که از این پس تمام سیستم صحتی، به شمول سکتور خصوصی و دولتی، می‌توانند به گونه‌ای هم‌آهنگ در برابر ویروس کرونا مبارزه کنند. سرپرست وزارت صحت، گفت که در حال حاضر، ویروس کرونا به تمام خانه‌ها سرایت کرده و امکان تشخیص تمام بیماران وجود ندارد، از همین رو، تشخیص بیماران در مناطقی که امکانات لابراتواری در آن فراهم نیست، تنها بر اساس علائم صورت می‌گیرد. این در حالی است که پیش از این، تنها شفاخانه‌های دولتی اجازه‌ی تشخیص و درمان افراد مبتلا به ویروس

قرنطین و فشارهای اقتصادی؛ دانشجویان و استادان دانشگاه‌های خصوصی از وضعیت نامناسب شکایت دارند

شکایت دارند. این استادان که به گونه حق‌الزحمه در دانشگاه‌های خصوصی وظیفه اجرا می‌کنند، می‌گویند که در جریان فصل زمستان و سه ماه بسته ماندن دانشگاه‌ها معاش دریافت نکرده‌اند و با چالش‌های جدی اقتصادی روبه‌رو اند. سیدانور متین، یکی از این استادان به روزنامه ۸صبح گفت که ۸۰ درصد استادان دانشگاه‌های خصوصی در حال حاضر بی‌سروش‌اند و تنها ۲۰ درصدی که در دانشگاه‌های دولتی نیز وظیفه اجرا می‌کنند، مصونیت شغلی دارند.

وی از حکومت خواست که با دایمی کردن قرارداد استادان با دانشگاه‌های خصوصی، برای آنان مصونیت شغلی ایجاد کنند تا فشارهای این چنینی پس از این کاسته شود. به گفته وی، حتا اگر این روند با کاهش دست‌مزد آنان نیز بیانجامد، آنان حاضرند برای کسب مصونیت شغلی به کار تن دهند. این در حالی است که به استادان حق‌الزحمه به گونه معمول متناسب به درس‌هایشان معاش پرداخت می‌شود. اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی اما از حکومت می‌خواهد که برای حل مشکلات استادان، بخشی از کمک‌های مبارزه با کرونا را به عنوان شهروند به آنان اختصاص دهد تا از فشارهای مالی فرا راه استادان کاسته شود.

دانشجویان و استادان دانشگاه‌های خصوصی در حالی از شرایط پیچیده‌ی‌شان پرده بر می‌دارند که قرار است قرنطین شهرها به دلیل گسترش کرونا تا دو ماه دیگر ادامه می‌یابد. دانشگاه‌های خصوصی پیش‌تر نیز بر تصمیم حکومت مبنی بر استفاده از سیستم واحد انتقاد کرده بودند و تصریح کردند که این شیوه سبب کندی در روند تدریس می‌شود. گفتنی است که دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی در حال حاضر حدود ۲۶۰ هزار محصل دارند و ۲۴ هزار فرصت شغلی، از جمله ۱۲ هزار شغل استادی را در کشور ایجاد کرده‌اند.

درس‌های دانشگاه‌های خصوصی به شکل همه‌گیر آن به راه بیفتند. عبدالله عبدالبر، رییس اجرایی این اتحادیه می‌گوید که دانشگاه‌های خصوصی در حال حاضر به سه کتگوری تبدیل شده است. به گفته وی، کتگوری اول شمار اندکی از دانشگاه‌هایی‌اند که درس‌ها را مطابق به سیستم‌های مختص به خودشان ادامه داده اند و در کتگوری دوم نیز تعداد معدودی از دانشگاه‌ها از سیستم HELMS وزارت تحصیلات عالی استفاده می‌کنند. آقای عبدالبر تصریح کرد که شمار زیادی از دانشگاه‌ها بنابر دلایلی، از جمله دریافت نکردن اجازه برای استفاده از سیستم‌های شان و پایین بودن کیفیت سیستم وزارت تحصیلات عالی، درس‌هایشان را به شکل آنلاین آغاز نکرده‌اند.

سختگویی اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی افزود که در حال حاضر تنها حدود ۱۱ دانشگاه از سیستم وزارت تحصیلات عالی استفاده می‌کنند که بنا بر پایین بودن کیفیت آن، رضایت این دانشگاه‌ها و دانشجویان را در پی نداشته و بی‌باوری سکتور خصوصی را بر وزارت تحصیلات عالی را افزایش داده است. به گفته آقای عبدالبر، وزارت تحصیلات عالی سیستم‌های دانشگاه‌های خصوصی را «که به مراتب از سیستم وزارت بهتر است»، نمی‌پذیرند که در صورت پذیرش آن و آغاز درس‌ها، دانشگاه‌های خصوصی برای ارایه تخفیف به دانشجویان آماده‌اند. وی هم‌چنان تصریح کرد که گفت‌وگو‌ها روی از سر گرفتن درس‌های خصوصی نیز ادامه یافته، اما هنوز به نتیجه‌ای نرسیده است. به باور سختگویی اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی، قرنطین در سطح شهر شکسته شده و دانشجویان در شهر گشت‌وگذار می‌کنند، اما با وجود آن نهادهای آموزشی بسته مانده که صدمه جدی را به نهادهای آموزشی خصوصی متوجه ساخته است. بحث تخفیف در فیس دانشجویان در حالی مطرح می‌شود که شماری از استادان نیز از بلا تکلیفی

و دانشگاه‌ها در فیس دانشجویان تخفیف بیاورند تا خلاهای اقتصادی فرا راه دانشجویان پر شود.

هم‌زمان با این خواسته‌ها، وزارت تحصیلات عالی تصریح می‌کند که از دیری بدین‌سو تلاش‌ها برای کاهش در فیس دانشجویان را ادامه داده است. حنیف فرزنان، معاون سختگویی وزارت تحصیلات عالی به روزنامه ۸صبح گفت که این وزارت پیش از این مکتوبی را عنوانی اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی فرستاده و تعهدهایی نیز دریافت کرده، اما تخفیف در فیس دانشجویان هنوز اجرایی نشده است. به گفته وی، وزارت تحصیلات عالی با توجه به نظام بازار آزاد به تازه‌گی نامه‌های رسمی عنوانی دانشگاه‌های مختلف خصوصی فرستاده تا در امر کاهش فیس دانشجویان در جریان قرنطین همکاری کنند. با این حال وی افزود که هنوز در این مورد پاسخی دریافت نکرده است و اجرائی نیز از سوی دانشگاه‌ها صورت نگرفته است.

آقای فرزنان افزود که دانشگاه‌ها از مصارف و مالیات‌شان به عنوان چالش‌های اصلی کاهش فیس‌های دانشجویان یاد می‌کنند. به گفته وی، وزارت تحصیلات عالی برای تسهیل این روند، پیشنهادی را عنوان ارگ ریاست جمهوری فرستاده و خواستار معاف مالیات دانشگاه‌های خصوصی در جریان سمس‌تر کنونی شده تا به کاهش فیس دانشجویان منجر شود. با این حال، حنیف فرزنان تصریح کرد که وزارت تحصیلات عالی هنوز پاسخی در مورد این پیشنهاد دریافت نکرده است. به گفته وی، در صورتی که پاسخ ارگ ریاست جمهوری مثبت باشد، این وزارت گام‌های عملی‌تر و جدی‌تری را در این راستا بر می‌دارد.

شرایط برای اتحادیه دانشگاه‌های و مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی متفاوت است. مسوولان در این اتحادیه می‌گویند که برای کاهش در فیس دانشجویان آماده‌گی دارد، اما نیاز است تا در آغاز

هم‌زمان با پیچیده‌تر شدن کنترل بحران کرونا در کشور، هزاران دانشجو و استاد دانشگاه‌های خصوصی وضعیت نامناسب اقتصادی را پشت سر می‌گذارند. شماری از دانشجویانی که درس‌هایشان

را آغاز کرده‌اند، به دلیل فشارهای اقتصادی و پایین بودن کیفیت درسی خواستار تخفیف در فیس‌هایشان شده‌اند. از سویی هم استادان دانشگاه‌های خصوصی که به گونه حق‌الزحمه‌ای کار می‌کنند، از چندین ماه بدین‌سو معاش دریافت نکرده‌اند و در حال حاضر چشم به کمک‌های حکومت بسته‌اند. اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی اما خواستار پایان یافتن آشفته‌گی‌ها در درس‌های آنلاین است و تخفیف در فیس‌های دانشجویان را منوط به این شرایط می‌داند. این پیچیده‌گی‌ها در حالی ایجاد شده که وزارت تحصیلات عالی بر ادامه تلاش‌هایش برای آوردن تخفیف در فیس دانشجویان دانشگاه‌ها خصوصی تأکید دارد و برای حل این چالش، پیشنهاد لغو مالیات دانشگاه‌های خصوصی را به ارگ فرستاده است.

بحران همه‌گیر کرونا هم‌زمان با چالش‌های صحتی‌اش، مشکلاتی جدی‌ای فرا راه دانشجویان، استادان و مدیریت دانشگاه‌های خصوصی ایجاد کرده است. هرچند قرنطین در شهر از سوی شهروندان به وضوح شکسته شده، اما حکومت هنوز بر ادامه درس‌های نهادهای آموزشی به شیوه غیرحضوری آن تأکید دارد و این روند به گونه مختلف در سطح کشور ادامه یافته است. شماری از دانشجویان دانشگاه‌های خصوصی در کشور روز دوشنبه، بیست‌وششم جوزا با ارسال پیام‌هایی به روزنامه ۸صبح، خواستار اعمال تخفیف در فیس‌هایشان شده‌اند.

این دانشجویان با استدلال بر شرایط اقتصادی کنونی و پایین بودن سطح درس‌های آنلاین، می‌گویند که نیاز است فیس دانشگاه‌ها متناسب به وضعیت تا پایان یافتن قرنطین کاهش یابد. اکمل عمرزی، یکی از این دانشجویان افزود که قرنطین شهرها سبب شده تا بیش‌تر کارهای اقتصادی رونقش را از دست دهد و این موضوع روی اقتصاد خانواده‌ها نیز تأثیر گذاشته است. به گفته وی، در شرایط کنونی و با توجه به پایین بودن کیفیت درسی در شیوه آنلاین، نیاز است که حکومت

سیدحسن حسینی

حبیب‌الله

شیر احمد سعیدی
دانشجوی دکتری روابط بین الملل

جهان پسا کرونا و دیپلماسی صلح دولت افغانستان

به باور اندیشمندان علم سیاست مرض کووید-۱۹ تغییرات اساسی را در عرصه‌های جنگ و صلح و روابط کشورها به وجود می‌آورد. به باور استفان. م. والت، این ویروس منجر به تقویت و نفوذ بیشتر دولت‌های ملی شده و رویکرد تمایل به قدرت‌های بزرگ را در کشورها تضعیف می‌کند (فارین پالیسی، والت، ۲۰ مارچ ۲۰۲۰).

فرانسس فوکویا، اندیشمندی که سال‌ها سنگ حاکمیت لیبرالیسم و پایان تاریخ را به سینه می‌کوبید، در تازه‌ترین مقاله خود (میراث کرونا؛ لیبرالیسم یا فاشیسم؟) در این خصوص تردید دارد و با گروه‌بندی دولت‌ها به دولت‌های کارا و بی‌کفایت، بدین نکته اشاره دارد که ناکارآمدی دولت‌های ملی در خصوص مبارزه با این ویروس همه‌گیر می‌تواند جهان را به سمت فاشیسم هدایت کند و گرایش به سمت شرق و جنوب‌شرق آسیا را به رهبری چین سرعت بخشد.

ظرفیت دولت، اعتماد اجتماعی و رهبری سالم و اعتماد شهروندان به رهبری و دولت شایسته از کلیدواژه‌های اساسی‌اند که جنوب و شرق آسیا و تعداد انگشت‌شماری از قدرت‌های اروپایی هم‌چون آلمان توانسته‌اند در مبارزه با این بیماری از خود نشان بدهند.

والت نیز بدین باور است که کووید-۱۹ جابه‌جایی قدرت از غرب به شرق را تسریع می‌بخشد و سکان رهبری جهان را در صورت غفلت بیشتر غرب به رهبری ایالات متحده آمریکا، آسیا به زودی تصاحب خواهد کرد؛ اما این که نهادهای جهانی چگونه عمل خواهند کرد و جهان چگونه می‌تواند با این وضعیت جدید مواجه شود، هنوز جای بحث دارد.

آنچه در این میان اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند، این نکته است که آیا جهان پسا کرونا جهان امن‌تری خواهد بود؟ آیا تجربه کرونا می‌تواند جهان را از رقابت‌های خونین و قطب‌بندی‌های قدرت‌های بزرگ نجات بدهد و این که کشوری هم‌چون افغانستان با نهادهای ورشکسته وابسته به کمک جهانی چگونه می‌تواند در این وضعیت حساس و در شرایطی که همه‌ی کشورها توجه به حل مشکلات داخلی و مبارزه با این پاندمی را در رأس برنامه‌های خویش دارند، دیپلماسی صلح با گروه‌های مخالف و مخالفان مسلح را مدیریت کند و هم‌زمان با حل این معضل و درد چهار دهه جنگ، با این دشمن نامرئی نیز مبارزه کند؟

جهان چین محور

به نظر می‌رسد که پاندمی کرونا در همه‌ی عرصه‌ها تأثیرگذار است، به جز یک مورد اساسی، این که رقابت‌های جهانی و کش‌مکش‌ها برای قدرت برتر شدن و رسیدن به یک هژمونی در سطح روابط بین‌الملل هم‌چنان پابرجا خواهد ماند. تجربیات تاریخ بشری در خصوص مقابله با بیماری‌های واگیر هم‌چون ایبولا، اپیدمی انفلونزا (۱۹۱۸-۱۹۱۹) و سایر بیماری‌های واگیردار نشان می‌دهد که این بیماری‌ها نتوانستند از رقابت میان قدرت‌ها و قطب‌بندی‌های جهانی جلوگیری کنند.

تفاوتی که به نظر می‌رسد جهان پسا کرونا را از جهان قبل از آن بیشتر متفاوت جلوه دهد، همانا حضور قدرت‌مند جمهوری خلق چین در خصوص مهارت و سرعت آن در مدیریت این بیماری و بازسازی و پیش‌سازی فعالیت‌های

اقتصادی آن کشور است که در مواجهه با این بیماری از خود نشان داده است. کشورهای دیگری چون سنگاپور، تایوان، کوریای جنوبی و در کل حوزه جنوب و شرق آسیا توانسته‌اند معادلات جهانی را زیر سوال برده و ایده جدیدی در خصوص این که جهان پسا کرونا چگونه جهانی خواهد بود، خلق کنند.

روبین نلیت، رییس کل چتم هاوس در مقاله‌ای (ما می‌دانیم که جهانی شدن پایان یافته است) و آقای کیشور محبوبانی، پژوهش‌گر در دانشگاه ملی سنگاپور و نویسنده کتاب معروف «آیا چین برنده شده؟» در یادداشت جدیدی که تحت عنوان «جهانی شدن چین محور» منتشر کرده است، بدین موضوع اشاره کرده‌اند که جهان شاهد حضور قدرت دیگری خواهد بود که در مقابله با هژمونی امریکای پس‌اوستفالی و برنده جنگ جهانی و جنگ سرد، قد علم می‌کند.

به باور آقای محبوبانی، پاندمی کووید-۱۹ اساساً جهت‌ها و رویکرد اقتصادی جهانی را تغییر نمی‌دهد. این تنها تغییری را که از ابتدای کار آغاز کرده بود، سرعت می‌بخشد. یک حرکت به دور از جهانی‌سازی با محوریت ایالات متحده به سوی جهانی‌سازی چین محور.

دیپلماسی صلح افغانستان

پس از امضای توافق‌نامه میان ایالات متحده آمریکا و گروه طالبان به تاریخ ۲۹ فروری سال روان، گروه طالبان از اعتبار و رسمیت بین‌المللی بیشتر تری برخوردار شده و توانست دیپلماسی فعال‌تری را در تناسب با دیپلماسی دولت افغانستان به کار گیرد.

طالبان با تمرکز بر مواد موافقت‌نامه تلاش کردند امتیازات بیشتر از بزرگ‌ترین قدرت اقتصادی-نظامی جهان گرفته و با تکیه بر این موافقت‌نامه حامیان جدید منطقه‌ای و جهانی را جذب کنند. این در حالی بود که دولت افغانستان طی بیش از ۹ ماه تلاش نتوانست یک گروه مستنجم و تحت یک چتر ملی را به عنوان گروه مذاکره‌کننده به قطر بفرستد.

بی‌مهری مقامات ارشد ایالات متحده به رهبری زلمی خلیل‌زاد برای به زیر کشاندن دولت افغانستان در حد مقایسه با یک گروه تروریستی بالاتر اختلافات داخلی گروه‌های سیاسی و انتخاباتی، استفاده بی‌نظیر طالبان و حامی درج‌یک‌آن (دستگاه نظامی و دیپلماسی پاکستان) از وضعیت اختلافی و مشکلات موجود میان رهبران سیاسی افغانستان در دوره انتخابات و پیش‌انتخابات، این فرصت را مساعد ساخت تا طالبان بتوانند در حد یک دولت جای‌گزین برای نظام افغانستان مطرح شوند.

اختلافات داخلی هرچند همیشه مژم‌ثر نیست و در هیچ نظامی باعث پیش‌رفت نمی‌شود، اما در چنین مقطع حساس و تاریخی‌ای دولت افغانستان را کاملاً از وضعیت موجود در مسایل صلح تجزیه کرده و مساله به یک معضل تبدیل شد؛ جایی که طالبان در بیانیه‌های اظهار داشتند که مذاکرات در قطر محفل عروسی نیست (مراجعه شود به

خبر بی‌بی‌سی فارسی در خصوص تعداد اعضای گروه مذاکره‌کننده دولت افغانستان به قطر به تاریخ ۱۷ اپریل ۲۰۱۹). این شکست تاریخی برای دولت افغانستان چهره رهبران موجود را در نزد حامیان بین‌المللی‌شان به شدت بی‌اعتبار کرد.

دیپلماسی صلح افغانستان در دوره پسانتخابات

پس از تهدیدهای مکرر ایالات متحده آمریکا مبنی بر جلوگیری از اعلام حکومت دوگانه و موازی در کابل و حضور ارشدترین مقام وزارت خارجه آن کشور در کابل، اختلافات درون‌تیمی هم‌چنان ادامه پیدا کرد و امریکایی‌ها مجبور شدند که به مبلغ یک میلیارد دلار از کمک‌های نظامی خود را به حالت تعلیق در بیاورند. این که واقعا این کمک‌ها به تعلیق درآمد یا نه، بحث دیگری است، اما تأثیرات این هشدار در سطح جامعه و فضای رسانه‌ای افغانستان به شدت بازتاب یافت و گروه‌های مخالف را کنار هم قرار داد.

این بدان مفهوم است که در نبود یک تهدید خارجی و قدرت بیرونی، افغان‌ها کم‌تر می‌توانند به تفاهم دست یابند. تلاش‌های پی‌گیر رهبران خارج از حکومت در صورتی که فشارهای امریکا را با خود نمی‌داشت، احتمالاً به نتیجه‌ای نمی‌رسید.

بدیهی است که سیاست خارجی هر کشوری بیرون آمده از کنش و واکنش‌های درونی است و تا زمانی که تفاهم و وحدت نظر در میان گروه‌های داخلی ایجاد نشود، نمی‌توان توقع چندان در رابطه به کنش در عرصه خارجی داشت. این امر در خصوص دیپلماسی افغانستان نیز به شدت محسوس است و اختلافات داخلی فرصت‌های طلایی را در اختیار مخالفان یک نظام باثبات در افغانستان، قرار داد است.

پس از تفاهم به نظر می‌رسد که دولت افغانستان تلاش دارد تا شکست‌وریزهای ناشی از دوره‌های قبل را ترمیم کرده، وحدت نظر را در خصوص برخورد با سیاست‌های داخلی و خارجی ترمیم کند؛ این یک نوید مثبت و خبر خوش است. تلاش‌های دولت افغانستان در خصوص مذاکرات صلح و چگونه‌گی رفتار با گروه طالبان و حامیان در عرصه بین‌المللی و از طرفی هم نحوه برخورد با حامی بزرگ دولت افغانستان تا این‌جای کار منطقی به نظر می‌رسد.

تفاهم روی یک گروه محدود مذاکره‌کننده و تعیین کارشویه‌های لازم برای این گروه در مذاکرات، هرچند هنوز از حضور یک گروه مذاکره‌کننده فنی خیلی فاصله دارد، اما دست‌کم دیدگاه‌ها در این خصوص را مثبت جلوه می‌دهد. از طرفی هم برخورد مرحله‌به‌مرحله برای آزادسازی زندانیان طالب این انگاره را که دولت افغانستان می‌تواند برای رسیدن به یک صلح باثبات دیپلماسی فشار+ امتیاز را برای رسیدن به هدف پی‌گیری کند و در میز مذاکره با دست خالی نرود، تقویت کرده است که امیدواری‌های کارشناسان این حوزه را بیشتر می‌سازد.

شفافیت هزینه‌های تبلیغات در قوانین و مقررات انتخاباتی افغانستان

مرتضی محقی، استاد دانشگاه و دانشجوی دکتری حقوق خصوصی
ایمیل: murtaza.mohiqi@gmail.com

فقره‌ی (۲) ماده‌ی ۷۷ قانون انتخابات، کاندیدان را ملزم به ارائه گزارش از منابع تمویل، حدود و موارد مصارف انتخاباتی‌شان به کمیسیون نموده و معلومات مربوط به حساب بانکی، صورت حساب بانکی، نماینده‌ی امور مالی، گزارش قروض‌شان را نیز با استفاده از فورمه‌های مربوط به کمیسیون ارائه می‌دارند. کاندیدان و یا نماینده‌گان مالی آنان باید در ۶۰ روز مبارزات انتخاباتی، دو گزارش از امور مالی مبارزات انتخاباتی مربوط به کمیسیون ارائه نمایند. امور مالی کاندیدان، توسط «لایحه‌ی تنظیم امور مالی مبارزات انتخاباتی کاندیدان ریاست‌جمهوری ۱۳۹۸» تنظیم می‌گردد و این لایحه، طرزالعمل، رهنمود و فورمه‌های امور مالی کاندیدان توسط کمیسیون تهیه گردیده و در اختیار کاندیدان قرار داده می‌شود.

برای حصول اطمینان از تأمین شفافیت و تنظیم امور مالی انتخاباتی کاندیدان مطابق احکام قانون انتخابات و مصوبات کمیسیون، گزارش‌های دریافتی امور مالی کاندیدان -هم‌زمان با اعلان نتایج ابتدایی انتخابات- از طریق ویب‌سایت کمیسیون منتشر و همه‌گانی می‌شود. مردم و سایر جوانب ذی‌دخل در امر انتخابات می‌توانند در صورت مشاهده هرگونه تخلف انتخاباتی معطوف به امور مالی مندرج ماده‌ی ۹۸ قانون انتخابات، در کمیسیون شکایات انتخاباتی شکایت درج کنند.

امید که با تطبیق قوانین و مقررات در همه زمینه‌ها و بالاخص در حوزه انتخابات، بتوان روزنه‌امیدی در دل مردم رنج‌دیده افغانستان ایجاد کرد تا شاهد رشد و توسعه‌ی روزافزون سرزمین‌شان باشند.

ششم لایحه تنظیم امور مالی مبارزات انتخاباتی کاندیدان ریاست جمهوری سال ۱۳۹۸ (در عین حال هیچ یک از ادارات دولتی نمی‌تواند برای مبارزات انتخاباتی یک کاندید مشخص مساعدت کند.

در خصوص فواید تعیین محدودیت بر میزان کمک اشخاص حقیقی یا حقوقی به کاندیدا یا حزب باید گفت از این طریق می‌توان تضمین کرد که منتخب انتخابات به راستی منتخب مردم است، نه حاصل سرمایه‌گذاری ثروت‌مندان که قصد انتفاع از فعالیت‌های وی را دارند. محسوب کردن کمک‌های طرف‌داران نامزد به منزله هزینه‌های تبلیغاتی خود وی نیز تدبیر مؤثری در جلوگیری از دور زدن قانون و فرار از مسوولیت خرج کردن اضافه از حد است.

هیچ یک از کاندیدها حق ندارند مساعدت‌های مالی را از اتباع یا دول خارجی و یا نماینده‌گی‌های سیاسی کشورهای خارجی مقیم افغانستان قبول یا دریافت کنند. البته نامزدها حق دارند از طریق تبلیغات مطبوعاتی تقاضای کمک کنند، ولی مفاد آگهی تبلیغات باید صرفاً حاوی موضوع دریافت کمک باشد. (فقره ۳ ماده ۷۷ قانون انتخابات ۱۳۹۵ و فقره پنج ماده ششم لایحه تنظیم امور مالی مبارزات انتخاباتی کاندیدان ریاست جمهوری سال ۱۳۹۸)

نکته جالب توجه این که در تعدیل لایحه مبارزات انتخاباتی در انتخاب‌های ریاست جمهوری سال ۹۸ مساعدت‌های معنایی نیز اضافه شده است. بر اساس فقره ۳ ماده ششم تعدیل لایحه مبارزات انتخاباتی: «کاندیدان، احزاب و ائتلاف‌های سیاسی نمی‌توانند از اتباع یا دولت‌های خارجی و یا نماینده‌گی‌های سیاسی کشورهای خارجی مقیم افغانستان مساعدت‌های مادی و معنوی را قبول یا دریافت نمایند.»

۱- هر نامزد برای رسیده‌گی و انجام امور مالی تبلیغاتی خود می‌تواند یک وکیل مالی استخدام کند و یا خود به عنوان نماینده مالی خویش عمل کند.

۲- یک حساب بانکی مجزا برای مجموعه فعالیت‌های تبلیغاتی نزد بانک افتتاح شود و گزارش مالی آن به مراجع قانونی ارسال گردد.

۳- سقف هزینه تبلیغاتی برپایه مقررات خاص معین شده و تجاوز از آن تخلف تلقی می‌شود.

۴- واحدی، تحت عنوان بخش تنظیم امور مالی مبارزات انتخاباتی کاندیدان به این امور رسیده‌گی می‌کند. نماینده مالی مسوولیت گزارش‌دهی و تنظیم امور مالی مبارزات انتخاباتی کاندید مربوط را به عهده دارد. (فقره دو، ماده ۱۰ لایحه تنظیم امور مالی مبارزات انتخاباتی کاندیدان ریاست جمهوری سال ۱۳۹۸)

کاندیدان در جریان تبلیغات انتخاباتی یک گزارش مالی ۳۰ روز اول و یک گزارش نهایی را به کمیسیون مستقل انتخابات ارائه می‌دهند. کاندیدان باید گزارش اولی را در روزهای ۳۰ تا ۳۵ و گزارش نهایی را در دوره سکوت (۴۸ ساعت قبل از روز انتخابات) به کمیسیون ارائه کنند. (فقره ۱ ماده ۱۱ لایحه تنظیم امور مالی مبارزات انتخاباتی کاندیدان ریاست جمهوری سال ۱۳۹۸)

میزان مساعدت‌های مالی برای مبارزات انتخاباتی توسط اشخاص حقیقی به نامزدها دارای سقف معین است. اشخاص حقیقی شناخته شده مجاز به پرداخت حداکثر ۲۰۰ هزار افغانی و اشخاص حقوقی (احزاب سیاسی و سایر شخصیت‌های حکمی داخلی غیردولتی) الی مبلغ یک میلیون افغانی به یک نامزد هستند. (فقره ۱ و ۲ ماده

کارایی در جریان کووید-۱۹ و پس از آن؛ فرصت‌ها و چالش‌ها

مقدمه:

افغانستان، کشوری با ۳۲٫۹ میلیون نفوس که بیش تر از پنجاه درصد آن زیر خط فقر زنده‌گی می‌کنند، سرزمینی است که مردم آن از مشکلاتی چون بی‌کاری، ناامنی، عدم دسترسی به امکانات صحتی، سطح پایین سواد، محدودیت در دسترسی به تعلیمات/تحصیلات و دیگر موارد رنج می‌برند.

بی‌کاری از چالش‌های اساسی هر جامعه بوده که باعث بروز مشکلات دیگری چون ناامنی، فقر و بی‌ثباتی در اجتماع می‌شود. آمارها حاکی از میزان بلند بودن سطح بی‌کاری و کم‌کاری در کشور است، که به ترتیب ۱۶ درصد و ۲۴ درصد و به صورت مجموعی ۴۰ درصد را تشکیل می‌دهد. این در حالی است که سالانه بیش از چهارصد هزار نیروی جدید وارد مارکت کار می‌شوند که فرصت‌های کافی کاری برای‌شان مهیا نمی‌شود.

کووید-۱۹ و چالش‌های به وجود آمده

در حال حاضر ویروس مهلک کرونا تاثیر بی‌سابقه‌ای بالای اقتصاد، تجارت و کار در جهان گذاشته است. براساس تخمین سازمان بین‌المللی کار (ILO)، بیش تر از ۲٫۲ میلیارد کارگر که ۶۸ درصد نیروی کار در سطح جهان را تشکیل می‌دهند، با مشکل اختتام یا محدود شدن وظایف‌شان مواجه شده‌اند. این آمار به صورت منطقه‌ای به ۸۱ درصد در کشورهای آمریکایی و آفریقای، ۲۱٫۶ درصد در کشورهای آسیایی و حومه خلیج و هم‌چنان ۷۰ درصد در کشورهای اروپایی و آسیای مرکزی تقسیم می‌شود. در ضمن به صورت عموم بیش تر از ۴۳۶ میلیون تجارت پیشه (متشبت) در سطح جهان با خطر از بین رفتن تجارت‌شان مواجه شده‌اند. افغانستان نیز تحت تاثیر منفی تحولات اخیر ناشی از این ویروس قرار گرفته است؛ حدود دو میلیون کارگر در شرایط فعلی کارهای‌شان را از دست داده‌اند و پیش‌بینی می‌شود که گراف فقر نیز الی ۷۰ درصد صعود کند.

تحقیق‌ها نشان می‌دهد که ویروس کرونا شاید برای مدت طولانی در جهان بماند. حالات و شرایط فعلی برای مردم قابل تحمل نیست. مردم، خصوصاً شهروندان کشورهای فقیر و در حال توسعه، برای امرار معاش و پیش‌برد زنده‌گی‌شان با مشکلات جدی مواجه شده‌اند. تمدید قرنطین و بسته بودن بازارها باعث فقر بیشتر در جامعه شده و فرصت‌های کاری را خیلی محدود ساخته است. با در نظر داشت تداوم مرض کووید-۱۹، باید برای برگشتن به زنده‌گی عادی تدابیر گرفته شود. کشورهای بزرگ جهان نیز در صدد شکستن قرنطین و عیار ساختن شیوه زنده‌گی، تجارت و کار با موجودیت کرونا هستند.

ادامه تجارت و کار در جریان شیوع ویروس کووید-۱۹

ابتکار و خلاقیت در تجارت و کار همیشه باعث کامیابی

سیدآصف محمدی، متخصص

کارایی و مهاجرت‌های کاری

می‌تواند باعث ایجاد فرصت‌های مناسب کاری برای جوانان گردد. حمایت از متشبتان کوچک و متوسط هم می‌تواند باعث تقویت فرصت‌های کاری شود. هم‌چنان در بخش زراعت و پرورس حاصلات زراعتی - که یکی از بزرگ‌ترین سکورها در افغانستان است - نیز باید سرمایه‌گذاری صورت گرفته، زمینه اشتغال بیشتر برای مردم فراهم شود.

۲- نبود سیستم موثر خدمات کارایی

در بیشتر موارد نبود سیستم خدمات کارایی کارا و موثر که به آسانی متقاضی کار را با کارفرما وصل کند، باعث بی‌کاری و از دست رفتن فرصت‌های کاری شده است. خیلی از متقاضیان کار با این‌که توانایی کافی برای انجام کار را دارند، ولی به علت عدم دسترسی و دانش کافی در مورد چگونگی‌گزی‌گزینه‌ش در وظیفه، بی‌کار هستند.

در این بخش ارائه خدمات کارایی برای متقاضیان کار شامل مشاوره، رهنمایی، آماده‌سازی برای امتحان و کار، هم‌چنان ارائه خدمات حمایتی برای کارفرمایان به منظور استخدام کارکنان شایسته مهم است. حکومت نیز می‌تواند با ایجاد یک سیستم خدمات کارایی موثر و کارا که نیازمندی‌های متقاضیان کار و کارفرمایان را رفع کرده و باعث ایجاد یک ارتباط سالم بین آن‌ها گردد، این خلای موجود را پر کرده و سهولت لازم را در این بخش به وجود آورد.

مهاجرت‌های کاری

مهاجرت‌های کاری یکی از راه‌های کاهش بی‌کاری در کشورهای فقیر و در حال توسعه چون افغانستان است. هرچند کووید-۱۹ بازار کار در سطح جهان را متاثر ساخته و بسیاری از کارگران به علت از دست دادن وظایف‌شان دوباره به کشورهای‌شان عودت کرده‌اند، ولی مهاجرت‌های کاری بخش بزرگی از عواید سالانه‌ی کشورهای بزرگی چون هند، چین، فیلیپین، پاکستان، نیپال، بنگله‌دیش و غیره را تشکیل می‌دهد. به طور مثال عواید کشور فلپین از مهاجرت‌های کاری در سال ۲۰۱۹ بیش تر از ۳۳ میلیارد دالر محاسبه شده است. نفوس ۶۰ درصدی جوانان در افغانستان که بیش ترین حصه‌ی نیروی کار کشور را نیز تشکیل می‌دهند، می‌تواند یک فرصت خوب برای افغانستان در بخش مهاجرت‌های قانونی کار باشد. با ختم ویروس کرونا و باز شدن دوباره بازارهای جهانی، خصوصاً کشورهای کارگرپذیر، مهاجرت‌های قانونی کار می‌تواند یک فرصت خوب برای کاهش بی‌کاری و فقر در افغانستان باشد. در این بخش حکومت با طرح پالیسی‌های کارا و موثر و هم‌چنان با عقد تفاهم‌نامه اعزام و استخدام کارگران افغان با کشورهای کارگرپذیر، می‌تواند زمینه باز کردن دهلیزهای مهاجرت‌های قانونی کار و ایجاد فرصت‌های مناسب کاری برای افغان‌ها را در خارج از کشور مهیا سازد.

عوامل قابل پیش‌گیری مرگومیر

بعضی افراد مشخص در وزارت صحت عامه به هیچ صورت بار مسوولیت را بر دوش نمی‌گیرند. آن‌ها به خاطر نگهداری مقام و چوکی‌شان دست به هر نوع کذب، مکر، حيله و معامله می‌زنند. بعضی از این جنابان پاسپورت خارجی هم در جیب دارند و فامیل‌های‌شان در خارج به سر می‌برند، ولی هنوز فکر می‌کنند که جیب‌های‌شان به صورت کامل پر نشده و ضرورت به پول بیشتر دارند. کمایی این امکانات در پشت پرده‌ی خدمت به مردم و اسلام صورت می‌گیرد که این بهترین وسیله برای کمایی پول در افغانستان تلقی می‌شود. فراهم کردن معلومات نادرست برای مردم از سوی سیاست‌گران و مسوولان دسته اول حکومت به یک روش عادی تبدیل شده است. به طور مثال یک حقیقت تلخ که نیویورک تایمز در یکی از گزارش‌های‌ش نگاهشته بود، از یک طرف خیلی دردناک و از طرف دیگر خنداور است. افغانستان مرگومیر مادران را از ۱۶۰۰ در صد هزار تولد زنده در سال ۲۰۰۱ به ۲۲۷ مورد در صد هزار تولد زنده در سال ۲۰۱۵ کاهش داده است. این روزنامه به طور طنزآمیز نگاهشته است که حتا کشف ان‌تی‌بی‌ویک هم مرگومیر مادران را به اندازه‌ی که دولت افغانستان گزارش می‌دهد، پایین نیاورده بود. سروی‌های بعدی این رقم را ۱۰۰۰ مورد در صد هزار تولد زنده نشان داد. اکنون هم ادعاهای بی‌اساس صورت می‌گیرد و در چشم مردم خاک انداخته می‌شود. این روش اکنون روال عادی زنده‌گی بعضی از مسوولان را تشکیل می‌دهد و هر چیزی به روی کاغذ بهتر از سیستم‌های ممالک اروپایی نشان داده می‌شود. سیستم صحتی افغانستان به اصلاحات ژرف، غیرسیاسی بودن و مسلکی شدن نیاز اشد دارد، در غیر آن گراف مرگومیر و امراض سیر تصاعدی خواهد داشت. این امر می‌تواند بی‌اعتمادی مردم و تمویل‌کننده‌گان را به سیستم صحتی افغانستان بیش تر سازد و حتا سبب قطع منابع موجود از سوی تمویل‌کننده‌گان نیز خواهد شد.

افزایش محصولات زراعتی در افغانستان؛

مدارا کردن دولت و نگرانی کشاورزان

بنیادین رشد در سطح کشور است. توسعه سکتور زراعت در بستر توسعه کشاورزی روستاها، در ایجاد ساختار اقتصادی مناسب و رسیدن به توسعه ملی تاثیرات جدی خواهد داشت. توسعه کشاورزی، کمک به کاهش پدیده مهاجرت روستاها، کاهش شکاف‌های درآمدی، افزایش سطح تولیدات ملی، کاهش سطح واردات، جلوگیری از خروج ارز، مدیریت قیمت محصولات داخلی و افزایش سطح رفاه خانوارها، نه تنها بر اقتصاد، بلکه بر اجتماع و امنیت کشور نیز تاثیرگذار خواهد بود. باشنده‌گان روستاها مردم بی‌کار و فقیر نیستند، بلکه میزان شکاف درآمدی‌شان به سبب روش‌های خاص تولید سنتی و نبود مارکیت برای محصول زراعتی‌شان، زیاد است. اکنون در فصل برداشت میوه‌های تازه و سبزیجات، به نسبت نبود مارکت‌های معیاری داخلی، نبود سردخانه‌های کافی، موجودیت سیستم ترانسپورت پرهزینه، اخذی مخالفان مسلح و زورگویان، ناتوانی حکومت در فراهم کردن تسهیلات بیشتر برای انتقال محصولات زراعتی به شهرها و مهم‌ترین از همه کاهش میزان صادرات به کشورهای همسایه به خصوص پاکستان، نگرانی و ناامیدی دهقانان افزایش یافته است. اقدام اخیر پاکستان در مقابل کالاهای صادراتی افغانستان به آن کشور، سبب شده که بازرگانان افغانستان روزانه میلیون‌ها دالر زیان کنند. طبق

تولید کشاورزی و درآمد از این سکتور، قوی‌ترین اثر را در کاهش نرخ فقر نسبت به سایر سکتورها دارد. از همین رو حفظ تعادل اقتصاد زراعتی و اجتماعی در کشورهای توسعه‌یافته بیشتر تر از سایر سکورها قابل دید است. تمرکز دولت روی فراهم کردن تسهیلات و تخصیص منابع به سکتور مولد کشاورزی و صنایع وابسته به آن، منجر به افزایش تولید و ثروت در جامعه به ویژه در مناطق روستایی می‌شود. جایگاه زراعت به عنوان ماشین محرک رشد و توسعه اقتصادی در ساختار روستایی و شهری، موضوعات مهم است. در افغانستان بخش کشاورزی به عنوان کهنه‌ترین فعالیت تولیدی با تقاضای محلی در فعال نگهداشتن چرخه اقتصاد کشور از اهمیت خاصی برخوردار بوده است. توسعه کشاورزی یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی به حیث پیش‌نیاز الزامی در تحقق توسعه‌ی پایدار در کشور است. بدون رفع موانع توسعه اقتصاد زراعتی، دست‌یابی به شکوفایی صنعتی کاری بسا مشکل است. نگاه حکومت افغانستان به اهمیت اقتصاد کشاورزی در ساختار اقتصاد، در حد تعامل و مدارا بوده است، نه رشد و توسعه اقتصادی. نادیده گرفتن بخش کشاورزی روستایی در تصمیم‌گیری، فراهم کردن تسهیلات و تخصیص منابع کشور، منشأ اصلی خسارات بسیار کلان برای کشاورزان و گسترش موانع

محبوب الرحمن عثمانی، ماستر اقتصاد

اقتصاد زراعتی یک شاخه بزرگ از علم اقتصاد است که با زمین‌های کشاورزی سروکار دارد. اقتصاد زراعتی با روش‌های علمی اقتصاد ملی، به بهینه‌سازی تصمیمات، تولید، توزیع و محصولات کشاورزی می‌پردازد. در ساختار اقتصادی کشورها، زراعت از اهمیت خاص و قابل چشم‌گیری برخوردار است. سهم اقتصاد زراعتی در نرخ اشتغال‌زایی، تولید ناخالص ملی، صادرات و خلاصه نرخ رشد و توسعه اقتصادی بیش تر از هر سکتور دیگر است. گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۰۷ نشان داده است که سرمایه‌گذاری و توجه خاص به مکانیزم مدیریت نوین محصولات زراعتی سه برابر مؤثرتر از سرمایه‌گذاری در سکتورهای غیرکشاورزی است. سهم سکتور زراعت در کاهش فقر در چین و هند از جمله نمونه‌های بارز است. در سال ۱۹۸۱ بیش تر از ۵۰ درصد مردم چین زیر خط فقر به سر می‌بردند و در سال ۲۰۰۵ این مقدار به ۵ درصد رسید. طبق گزارش سازمان همکاری و توسعه‌ی اقتصادی (OECD) در سال ۲۰۱۰ تأثیر کشاورزی در کاهش نرخ فقر در چین چهار برابر نسبت به سکتورهای دیگر بوده است. این موفقیت چین با تکیه بر عواملی چون تغییر در ساختار سکتور زراعت، واگذاری اراضی دولتی به کشاورزان، ایجاد بندهای آبی، فراهم کردن سیستم ترانسپورت برای انتقال محصولات زراعتی از روستاها به مارکت‌های شهری و صنعتی، حمایت گسترده از کشاورزی، سرمایه‌گذاری روی زیرساخت‌های روستایی و انتقال فناوری به کشاورزان حاصل شد.

افزایش تقاضا، گسترش و حمایت از محصولات زراعتی، نابرابری اقتصادی و اجتماعی را کاهش می‌دهد. رشد اقتصاد با کاهش میزان فقر رابطه نزدیک دارد. رشد

دو پیر مرد ۹۰ ساله در هرات، کرونا را شکست دادند

محمدحسین نیکخواه

چند روزی می‌شود که شمار مرگومیر بیماران کرونا، در هرات افزایش یافته و شبکه‌های اجتماعی پر شده از پیام‌های تسلیت و عکس فوتی‌ها، اما هم‌زمان خبرهای خوش و امیدوارکننده‌ای هم در شبکه‌های

اجتماعی نشر می‌شود.

به تازه‌گی دو مرد کهن‌سال، (۹۰ ساله) در هرات، موفق شدند کرونا را شکست بدهند و پس از چند روز نبرد با آن، بهبود یافتند و هیچ نشانه‌ای از بیماری در بدنشان نمانده است. یکی از این افراد ساکن ولسوالی «زنده‌جان» و دیگری از ولسوالی «گذره» هرات است.

در کنار انجام مراحل درمان، اجرای توصیه‌های پزشکان و مصرف دواهای تجویز شده، روحیه قومی در نبرد با کرونا، یکی از مهم‌ترین عوامل بهبودی این افراد، پنداشته می‌شود.

نشر خبر فوتیهای کرونا، در شبکه‌های اجتماعی از یک‌سو شاید سبب شد مردم توصیه‌های بهداشتی را جدی‌تر بگیرند، اما از سوی دیگر، این مسأله باعث تضعیف روحیه مردم و بیماران شده است.

به روایت کارکنان و پزشکان شفاخانه‌های درمان بیماران کووید-۱۹ افزون بر مرگومیر، بیماران زیادی هم کرونا را شکست داده و مراکز درمانی را ترک کرده‌اند. آمار رسمی نشان می‌دهد تعداد بهبودیافته‌گان کرونا، خیلی بیش‌تر از قربانیان آن است.

برای گفت‌وگو با پیرمرد ۹۰ ساله‌ای که موفق شد کرونا را شکست دهد، با پسرش تماس گرفتم، عبدالباقی حبیبی، ساکن روستای قلعه نو ولسوالی «زنده‌جان» هرات است. او حدود دو ماه پیش، نشانه‌های بیماری را پیدا کرد و برای درمان به شهر هرات آمد.

عبدالرووف حبیبی، پسر این مرد، برایم قصه کرد که در روزهای نخست نمایان شدن نشانه‌های بیماری، به پدرش

چیزی در مورد کرونا نگفت، اما پس از انجام آزمایش و بروز علائم جان‌درد و تنگی نفس، پدرش فهمید کرونا دارد.

پس از بررسی پزشکان، نتیجه‌ی آزمایش این مرد مثبت شد؛ اعضای خانواده‌اش روش‌های گوناگون را برای درمان او آغاز کردند. هم‌زمان با مصرف ویتامین‌های «سی» و «دی» او خود را در خانه قرنطین کرد و سرانجام کرونا را شکست داد و نشانه‌های بیماری از بدنش محو شد.

از طریق موبایل، چند دقیقه‌ای با او در مورد تجربه بیماری کووید-۱۹ و شکست دادن آن، صحبت کردم. از صدایش معلوم بود روحیه‌ی قوی دارد و با پشتوانه همین روحیه، روزهای دشوار نبرد با کرونا را سپری کرده است.

عبدالظاهر قادری، مرد ۹۳ ساله‌ی دیگری که ساکن روستای «پشت‌کوه ملایاسین» در ولسوالی «گذره» هرات است، حدود دو ماه پیش، نشانه‌های کرونا در بدنش هویدا شد. او برای درمان به هرات آمد و بررسی پزشکان نشان داد، به کرونا گرفتار شده است.

به دلیل مشکلات شبکه‌های مخابراتی نتوانستم با

خود این مرد صحبت کنم، اما نواسه‌اش داستان گرفتاری او به بیماری کووید-۱۹ و شکست دادن آن را برایم قصه کرد. به گفته‌ی حامد شایان، روحیه قوی از مهم‌ترین عوامل شکست کرونا بود و پدر کلانش اجازه نداد ترس از بیماری تأثیر منفی بر روح و روانش بگذارد.

از دید برخی فعالان مدنی در هرات، نشر خبرهای کرونایی، پیامهای تسلیت و عکس فوتی‌های کرونا، در شبکه‌های اجتماعی سبب ایجاد ترس و استرس میان هراتیان شده است. عبدالقدیر صالحی، عضو «مجمع عمومی مبارزه با کرونا» روی کرد حکومت در مدیریت کرونا را، نادرست می‌داند.

به باور او، به دلیل مدیریت نادرست حکومت و نشر اطلاعات منفی در پیوند به کرونا، ترس بزرگی در جامعه ایجاد شد و احساس می‌شود مردم اندکی نیازمند روحیه هستند. آقای صالحی با نشر تصاویر و آمار بهبودیافته‌گان، در عوض نشر خبرهای منفی و آمار قربانیان، تلاش می‌کند در مهار و مبارزه با کرونا، به مردم روحیه بدهد.

برخی دیگر از کاربران شبکه‌های اجتماعی هم اقدام‌های مشابهی انجام داده‌اند. واسع سیدی، فعال مدنی و کاربر شبکه‌های اجتماعی در هرات، چند روزی می‌شود که

برای روحیه دادن به مردم، «ویدیوهای» کوتاه و خنده‌دار نشر می‌کند. تلاش فعالان مدنی و کاربران شبکه‌های اجتماعی، برای تشویق مردم در نبرد با کرونا و جلوگیری از پی‌آمدهای منفی روحی و روانی این بیماری، با واکنش مثبت فعالان شبکه‌های اجتماعی مواجه شده است.

از دید روان‌شناسان، ترس از کرونا، یا هر پدیده‌ی وحشت‌ناک دیگری مانند سیل، زلزله، جنگ و سایر مواردی که سبب ایجاد نگرانی شود، می‌تواند عواقب منفی بر روح و روان انسان‌ها داشته باشد. داکتر سیدخلیل مؤید، باور دارد، از زمان آغاز همه‌گیری ویروس در هرات، بسیاری از افراد سالم که هنوز به کووید-۱۹ گرفتار نشده‌اند، از ترس مبتلا شدن به این بیماری دچار مشکلات روحی و روانی گشته‌اند.

برخی پزشکان و کارمندان بهداشتی شفاخانه‌های کووید-۱۹ باور دارند، در کنار مرگومیر بیماران، شمار زیادی از افراد موفق می‌شوند ویروس را شکست دهند و بهبود پیدا کنند، اما مردم تمام تمرکزشان روی قربانیان است. داکتر فضل‌الدین فایز، سرطبیب شفاخانه‌ی «کووید شماره یک» هرات، تجربه‌های زیادی از بهبود بیماران دارد، که پس از سپری شدن مراحل درمان، این مرکز درمانی را ترک کرده‌اند.

وقتی در پایان گفت‌وگوی تلفنی با پیرمرد ۹۰ ساله‌ای که کرونا را شکست داد، می‌خواستم خداحافظی کنم، از او پرسیدم توصیه‌اش از تجربه‌ی نبرد با بیماری برای مردم چیست؟ در پاسخ گفت: «کرونا را جدی بگیرید، در برابر آن سهل‌انگاری و بی‌پروایی نکنید، بهداشت فردی را رعایت کنید، اما با روحیه قوی با آن مقابله کنید تا شکست بخورد».

به باور پزشکان، مسأله‌ی مهم این است که مردم باید کرونا را جدی بگیرند و برای مهار و جلوگیری از انتشار ویروس تلاش کنند، اما در کنار آن، نباید ترس کاذب از بیماری، سبب مشکلات روحی و روانی شود.

پیش‌بینی اوج اپیدمی کووید-۱۹ در افغانستان

حامد قربانی

چکیده:

کووید-۱۹ در دسامبر ۲۰۱۹ از شهر ووهان چین آغاز، و خیلی زود در سراسر جهان پخش گردید و فراگیر شد. اولین مورد مبتلا به این ویروس در افغانستان در ۲۴ فروری ۲۰۲۰ در ولایت هرات تأیید گردید.

در این مقاله از مدل SEIR جهت برآورد نقطه اوج اپیدمی و مطالعات جانبی استفاده گردیده است. سه سناریو با نرخهای شیوع متفاوت مورد بررسی قرار گرفته است، که مناسب‌ترین‌شان سناریوی دوم با نرخ تکثیر ۲، و نرخ شیوع ۰،۲ (۹۵٪ CI، ۰،۱۶-۰،۲۴) است که با استناد بر این ارقام، این اپیدمی در ۲۱ اگست سال جاری میلادی، و با فاصله اطمینان ۹۵ درصد بین محدوده زمانی عدم قطعیت ۱۰ اگست تا ۱ سپتامبر، یعنی در ماه‌های اخیر تابستان بالاترین مراحلش را طی و سپس فروکش مینماید. ارقام ارائه شده توسط مقامات رسمی شامل جزئی از نفوس مبتلایان به کووید-۱۹ است، و به دلایل زیادی مقدار حقیقی از مبتلایان در گزارش‌های رسمی شامل نگردیده است. طبق محاسبات این مقاله، به تعداد ۴۴۲ هزار و ۱۴۰ نفر از شروع اپیدمی تا تاریخ دهم جون در کشور مبتلا شده‌اند. با ایجاد مداخلات کوتاه‌مدت (مثلاً یک ماهه) از جانب دولت جهت کنترل اپیدمی، اوج اپیدمی فقط ماه واندی روز به تعویق می‌افتد اما در سائز اپیدمی کاهش چشمگیری رونما نمیکرد.

معرفی: در جریان دسامبر ۲۰۱۹ اولین مورد بیماری تنفسی مرتبط با ویروس جدید کرونا در شهر ووهان ایالت هوبی چین تشخیص شد. و پس از آن اولین مورد در بیرون از چین در کشور تایلند به ثبت رسید و رفته رفته این ویروس به سایر کشورهای جهان نیز سرایت کرد [۱]. در ماه مارچ سال جاری سازمان جهانی صحت گسترش این ویروس را پاندمی قلمداد کرد و نامش را

ما در کجای بحران کرونا قرار داریم؟ چه زمانی تعداد مبتلایان فروکش خواهد کرد؟ و چه تعداد افراد تا اکنون مبتلا شده‌اند؟

احصایه‌ای و مدل S.E.I.R می‌باشد، تا بدینوسیله سیاست‌گزاران و مقامات بلندپایه‌ی دولتی و مسوولان در راستای اتخاذ تصمیم بهتر رهنمون گردند. ادامه در صفحه ۸

تاریخ	مجموعی	تاریخ	مجموعی	تاریخ	مجموعی	تاریخ	مجموعی
-Feb24	1	-Mar29	120	-May2	2469	-Feb24	134
-Feb25	1	-Mar30	145	-May3	2704	-Feb25	235
-Feb26	1	-Mar31	196	-May4	2894	-Feb26	190
-Feb27	1	-Apr1	239	-May5	3224	-Feb27	330
-Feb28	1	-Apr2	273	-May6	3392	-Feb28	168
-Feb29	1	-Apr3	299	-May7	3563	-Feb29	171
-Mar1	1	-Apr4	337	-May8	3778	-Mar1	215
-Mar2	4	-Apr5	367	-May9	4033	-Mar2	255
-Mar3	4	-Apr6	423	-May10	4402	-Mar3	369
-Mar4	4	-Apr7	425	-May11	4687	-Mar4	285
-Mar5	4	-Apr8	444	-May12	4963	-Mar5	276
-Mar6	4	-Apr9	484	-May13	5226	-Mar6	263
-Mar7	4	-Apr10	555	-May14	5639	-Mar7	413
-Mar8	4	-Apr11	607	-May15	6053	-Mar8	414
-Mar9	4	-Apr12	665	-May16	6402	-Mar9	349
-Mar10	7	-Apr13	714	-May17	6664	-Mar10	262
-Mar11	7	-Apr14	784	-May18	7072	-Mar11	408
-Mar12	7	-Apr15	840	-May19	7653	-Mar12	581
-Mar13	7	-Apr16	840	-May20	8145	-Mar13	492
-Mar14	11	-Apr17	906	-May21	8676	-Mar14	531
-Mar15	16	-Apr18	933	-May22	9216	-Mar15	540
-Mar16	21	-Apr19	996	-May23	9998	-Mar16	782
-Mar17	22	-Apr20	1026	-May24	10582	-Mar17	584
-Mar18	22	-Apr21	1092	-May25	11173	-Mar18	591
-Mar19	22	-Apr22	1176	-May26	11831	-Mar19	658
-Mar20	22	-Apr23	1235	-May27	12456	-Mar20	625
-Mar21	22	-Apr24	1330	-May28	13036	-Mar21	580
-Mar22	40	-Apr25	1463	-May29	13659	-Mar22	623
-Mar23	42	-Apr26	1531	-May30	14429	-Mar23	770
-Mar24	74	-Apr27	1703	-May31	15205	-Mar24	776
-Mar25	84	-Apr28	1828	-Jun1	15750	-Mar25	545
-Mar26	94	-Apr29	1939	-Jun2	16492	-Mar26	742
-Mar27	110	-Apr30	2171	-Jun3	17267	-Mar27	775
-Mar28	110	-May1	2335	-Jun4	17891	-Mar28	624

صفحه آرایی: رضا مرادی و عبدالواسع
مسوول رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت
ویدیو: حسن آذر مهر
پذیرش اعلان: ۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۸۸۷۹۹۹@gmail.com Shaparsepahr@
نشانی پستی: صندوق پستی ۰۳۸-۰۲۵، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
نشانی دفتر کابل: جاده شیرپور، ناحیه دهم، کابل، افغانستان
صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸ صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

روایت دیروز، آئینه امروز، نوید فردا

صاحب امتیاز: سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
مدیرمسوول: سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
معاون مدیرمسوول: وحید پیمان s.wahid.payman@gmail.com
خبرنگاران: خلیل اسیر، علی شاه حقمیل، عبدالاحمد حسینی، حسیب بهش، سیدحسن حسینی و محمدحسین نیک‌خواه
ویراستار: علی نظری، س.ن.ن

Publisher: Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com
Editor-in-Chief: Sanjar Sohail sanjarsohail@yahoo.com
Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

